

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **A. B.**, zastoupeného JUDr. Ing. Jiřím Špeldou, advokátem se sídlem Šafaříkova 666, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 12. 2013, č. j. 32 Az 27/2012 - 76,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokáta a náhrada nákladů JUDr. Ing. Jiřího Špeldy **se určuje** částkou 6800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1.] Žalobce (dále „stěžovatel“) podal dne 14. 3. 2011 žádost o udělení mezinárodní ochrany ve smyslu zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále „žalovaný“) ze dne 16. 11. 2012, č. j. OAM-53/LE-LE18-ZA14-R2-2011, stěžovateli nebyla mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu udělena (jednalo se o druhé rozhodnutí v jeho věci, předchozí rozhodnutí zrušil Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 7. 11. 2011, č. j. 49 Az 19/2011 - 56, z důvodu absence správní úvahy nad humanitárním aspektem žádosti stěžovatele tkvícím v chronickém onemocnění hepatitidou typu C). Důvod neudělení doplňkové ochrany při druhém projednání věci mj. tkvěl v nezjištění zvláštního zřetele hodných důvodů, pro které by bylo možno udělit humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu. V této souvislosti žalovaný vytkl, že ačkoli hepatitidu typu C je možné v Gruzii léčit, náklady si musí pacient hradit sám. Na základě dalších informací obsažených ve spise ale dospěl k závěru, že financování této léčby je možné a navíc dotčená nemoc nepředstavuje překážku pro výkon zaměstnání. Navíc stěžovatel má stále v zemi původu

zázemí v podobě příbuzných a kamaráda, které může požádat o podporu. Protože žalovaný nezjistil ani další důvody pro udělení mezinárodní ochrany, žalobci mezinárodní ochranu neudělil.

[2.] Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem napadeným nyní projednávanou kasační stížností. Soud konstatoval, že na udělení azylu z humanitárních důvodů není právní nárok a posouzení důvodů tvrzených žadatelem je otázkou správního uvážení žalovaného. Navíc neshledal, že by důvody tvrzené stěžovatelem byly relevantními pro udělení humanitárního azylu. Soud tedy uzavřel, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, doplnil správní řízení tak, jak k tomu byl vyzván předchozím zrušujícím rozsudkem, a poněvadž neshledal žádné vady správního řízení, žalobu jako nedůvodnou zamítl.

[3.] Stěžovatel rozsudek krajského soudu napadá kasační stížností ze dne 31. 1. 2014 (doplněnou soudem ustanoveným advokátem dne 27. 4. 2014) z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [viz § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[4.] Kasační důvody stěžovatel spatřuje zejména v tvrzení správního orgánu, že onemocnění hepatitidou typu C lze v Gruzii léčit a je v možnostech žalovaného si tuto léčbu financovat. Dle stěžovatele je standart zdravotní péče pro jím reprezentovanou sociální vrstvu na velmi nízké úrovni a účinnější léčbu nebude schopen financovat. V této souvislosti vyzdvihuje, že v zemi původu nemá žádný majetek, žalovaným deklarovanou možnost půjčky považuje za nesmyslnou a stejně tak odmítá, že by mu mohla být léčba hrazena ze zdravotního pojištění, protože z důvodu této nemoci není schopen práce. Zároveň podotýká, že žalovaný i krajský soud se dostatečně nezabývaly potencionální léčbou stěžovatelovy duševní poruchy, která zakládá další obavy o jeho zdraví a možnost léčby. Závěrem stěžovatel opět zdůrazňuje, že jeho ekonomická situaci v zemi původu by byla natolik slabá, že by mu neumožňovala důstojně žít a pokračovat v léčbě.

[5.] Stěžovatel proto navrhuje, aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

[6.] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti namítané kasační důvody odmítl. Zdůraznil, že ze shromážděných podkladů plyne, že zdravotní stav stěžovatele je stabilizovaný a jeho onemocnění nepředstavuje překážku v práci a při dodržení přísné životosprávy může žít plnohodnotný život. Navíc z materiálů obsažených ve správním spise neplyne absence zdravotnického systému v zemi stěžovatelova původu, ani to, že by stěžovatel byl z tohoto systému vyloučen. Ve věci psychické choroby pak žalovaný uvádí, že tato námitka nemá předobraz v podané správní žalobě, a proto je nepřípustná. Dále žalovaný odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu ve věcech udělení humanitárního azylu, dle níž žadatel nemá právní nárok na jeho udělení. Poněvadž žalovaný soudí, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura zdejšího soudu poskytuje dostatečnou odpověď na obecné námitky obsažené v kasační stížnosti, navrhuje její odmítnutí pro nepřijatelnost ve smyslu ustanovení § 104a odst. 1 s. ř. s.

pokračování

[7.] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti (§ 104 s. ř. s. *a contrario*) a v tomto směru konstatuje, že stížnost je podána včas, stěžovateli byl na základě žádosti ustanoven advokát a byly splněny i ostatní podmínky řízení.

[8.] Nejvyšší správní soud se po shledání přípustnosti kasační stížnosti musel zabývat její přijatelností ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Zdejší soud se vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany podrobně věnoval v řadě svých rozhodnutí, konkrétně např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS; veškerá judikatura NSS je dostupná na www.nssoud.cz), kde je zejména uvedeno, že se o přijatelnou kasační stížnost může jednat v následujících typových případech: *„kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; kasační stížnost obsahuje právní otázku, která je dosavadní judikaturou řešena rozdílně; nastane potřeba učinit judikatorní odklon (Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně); bylo-li v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.“*

[9.] Nejvyšší správní soud v daném případě přijatelnost kasační stížnosti ve shora uvedeném smyslu neshledal a ostatně ani stěžovatel sám neuvedl, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, aby soud mohl kasační stížnost věcně projednat a zabývat se tak podrobně všemi jejími věcnými námitkami.

[10.] Předně musí Nejvyšší správní soud odkázat na svoji předchozí judikaturu týkající se udělení humanitárního azylu, dle které *„[a]zyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kriteria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry“* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 112/2004, shodně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, www.nssoud.cz).

[11.] Z této judikatury vyšel ve svém rozhodnutí též krajský soud, přičemž odkázal na skutková zjištění žalovaného, která jej vedla k odůvodněným právním závěrům. Nejvyšší správní soud se s vysloveným názorem krajského soudu plně ztotožňuje a doplňuje toliko, že rozhodnutí žalovaného o neudělení humanitárního azylu nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, je v souladu s pravidly logického uvažování a vychází z dostatečných a řádně získaných podkladů obsažených ve správním spise.

[12.] Stěžovatel ve své kasační stížnosti za azylově relevantní důvod uvádí především onemocnění hepatitidou typu C a nemožnost řádné léčby v zemi původu, tj. Gruzii, především z ekonomických důvodů. Nejvyšší správní soud však v této souvislosti musí

odkázat na svoji předchozí judikaturu, v níž již byla tato nemoc, navíc ve spojitosti se stejnou zemí původu, z hlediska její relevance pro udělení azylu řešena. Zdejší soud přitom neshledal, že by onemocnění touto chorobou zavadalo důvod pro udělení mezinárodní ochrany dle § 14 zákona o azylu a navíc zdůraznil, že v Gruzii je možné podstoupit léčení hepatitidy typu C, jakkoliv tato léčba není plně hrazena státem ani finančně dostupná pro každého (k podrobnostem srov. rozsudek ze dne 25. 8. 2011, č. j. 4 Azs 7/2011 – 117). V tomto rozhodnutí soud tyto závěry opřel jak o specifika dotčené nemoci, tak o získané poznatky referující o situaci v zemi původu a i s ohledem a oporou v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva neshledal důvody pro udělení humanitárního azylu. Na odůvodnění tohoto rozhodnutí soud v nyní projednávané věci plně odkazuje, poněvadž neshledal důvody, pro které by bylo možno stěžovatelův případ považovat za natolik specifický, aby bylo nezbytné se odchýlit od dosavadní judikatury. A ani situace v zemi původu nedoznala takových změn, jak mj. plyne se spisového materiálu žalovaného, které by zavadaly důvody pro odchýlení se od citovaného rozsudku.

[13.] Pokud stěžovatel obecně namítá nižší standard zdravotní péče v Gruzii, tak touto otázkou se (krom výše citovaného rozhodnutí) Nejvyšší správní soud zabýval ve své judikatuře opakovaně, přičemž vytkl, že „nelze jistě vyloučit, že by doplňková ochrana byla cizinci udělena i z důvodů nedostatečné úrovně zdravotní péče v zemi původu; tato nedostatečnost by však musela dosahovat úrovně označitelné za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení, jak na ně pamatuje jak § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tak – aplikovatelný i na základě § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu - čl. 3 Evropské úmluvy. (...) Dle názoru zdejšího soudu ovšem plyne z tohoto ustanovení toliko právo na zdravotní péči v daném smluvním státu, nikoli právo všech občanů všech smluvních států na tu úroveň zdravotní péče, která je poskytována ve smluvním státě, jenž ji má nejvyšší“ (srov. rozsudek ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 – 69). Nadto je třeba zdůraznit, že onemocnění stěžovatele nedosahuje takové úrovně, kdy by se nacházel v bezprostředním ohrožení života a navíc ze spisového materiálu i rozhodnutí žalovaného a krajského soudu plyne, že jeho léčba není v zemi původu vyloučena.

[14.] Podobné platí o ekonomických nesnázích spojených s léčením stěžovatele, kdy zdejší soud již judikoval, že větší finanční náročnost léčby nemůže sama o sobě být důvodem pro udělení humanitárního azylu (srov. např. rozhodnutí ze dne 8. 11. 2012, č. j. 7 Azs 33/2012 - 36). Ostatně v této souvislosti lze vytknout též konstantní právní názor zdejšího soudu, že „obtíže žadatele o azyl stran obživy či možností seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu“ (srov. např. rozsudek ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003 – 54).

[15.] Výše uvedené platí též pro stěžovatelem namítané obtíže spojené s léčením duševní choroby. Zde může zdejší soud odkázat na opakovaně citované rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve věci N. proti Spojenému království (rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 27. 5. 2008, stížnost č. 26565/05), dle něhož „rozhodnutí o vyhoštění cizince trpícího vážnou tělesnou nebo duševní chorobou do země, kde jsou zařízení pro léčbu této nemoci na nižší úrovni než ty, jež jsou dostupné ve smluvním státě, může vyvolat porušení článku 3, ale pouze ve velmi výjimečných případech, kdy jsou dány závažné humanitární důvody proti vyhoštění. [...] Soud nevylučuje, že se mohou vyskytnout další případy [jako D. proti Spojenému království], v nichž budou humanitární úvahy stejně závažné. Avšak to předpokládá, že dosáhnou vysoké míry stanovené v případě D. proti Spojenému království

pokračování

[...]" (body 42, 43 rozsudku; překlad NSS). V případě stěžovatele však soud tuto míru neshledává. Navíc je třeba uvést, že stěžovatel v podané správní žalobě duševní chorobu nepokládal za nejvíce relevantní důvod pro zrušení rozhodnutí žalovaného, nýbrž z jeho podání plyne, že se jedná pouze o jeden z vedlejších projevů onemocnění hepatitidy typu C. Pokud tedy výše soud neshledal přijatelnost kasační stížnosti ve vztahu k hlavnímu onemocnění, o to spíše neshledá argumentačně a azylově relevantními další příznaky této nemoci.

[16.] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že rozhodnutí žalovaného, spočívající ve správním uvážení azyl z humanitárního důvodu neudělit, nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, bylo v souladu s pravidly logického posuzování a premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem; nelze tedy hovořit o svévolném přístupu správního orgánu.

[17.] Uvedené závěry nejsou ani v rozporu s dřívějším rozhodnutím Evropského soudu pro lidská práva ve věci totožného stěžovatele, v němž dal soud stěžovateli za pravdu, že v jeho případě byl postupem českých orgánů porušen čl. 5 odst. 4 Úmluvy, který zní: *„Každý, kdo byl zbaven svobody zatčením nebo jiným způsobem, má právo podat návrh na řízení, ve kterém by soud urychleně rozhodl o zákonnosti jeho zbavení svobody a nařídil propuštění, je-li zbavení svobody nezákonné.“* V této věci (srov. B. proti České republice ze dne 25. 10. 2012, stížnost č. 30241/11) Evropský soud posuzoval, zda v důsledku pobytu stěžovatele v přijímacím středisku v tranzitním prostoru ruzyňského letiště, kde nebylo adekvátním způsobem léčeno jeho onemocnění – žloutenka typu C, nebyl vystaven nelidskému a ponižujícímu zacházení. Evropský soud dal stěžovateli za pravdu potud, že považoval českou právní úpravu, dle které soudy mohou pouze zrušit rozhodnutí ministerstva o nevpuštění na území a věc mu vrátit k dalšímu řízení, avšak nemohou přímo nařídít propuštění dané osoby, za rozpornou s čl. 5 odst. 4 Úmluvy. Porušení čl. 5 odst. 1 ani čl. 3 Úmluvy však neshledal. Podstata nyní řešeného případu je však z hlediska skutkového i právního zásadně odlišná, přičemž zdejší soud ve svých závěrech vycházel též z konstantní judikatury Evropského soudu pro lidská práva týkající se současného merita věci, na kterou výše odkázal.

[18.] Ze všech shora podaných důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost přijatelnou, jelikož argumentace v ní obsažená byla již dostatečně a konzistentně řešena ustálenou judikaturou. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[19.] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 3, § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

[20.] Stěžovateli byl ustanoven zástupcem pro řízení o kasační stížnosti advokát JUDr. Ing. Jiří Špelda; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 2 x 3100 Kč za dva úkony právní služby – převzetí a přípravu zastoupení včetně prostudování spisu a doplnění kasační stížnosti - a 2 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů - v souladu s § 9 odst. 4 písm. d), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), f), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu,

ve znění pozdějších předpisů; celkem tedy 6800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2014

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu